

Introducció

La titulació de Filologia Anglesa de la URV ha estat avaluada dins del programa d'avaluació institucional de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya de 2000.

La constitució del comitè intern d'avaluació va tenir lloc el mes de febrer de 2000 i els seus membres van rebre la formació adequada per dur a terme el procés d'avaluació l'abril del mateix any. El procés d'autoavaluació va durar onze mesos, després dels quals es va lliurar l'autoinforme.

El comitè extern va ser nomenat per l'Agència el març de 2001 i n'han format part dos acadèmics i un professional, tots tres relacionats amb la filologia anglesa, i un metodòleg. L'avaluació externa va tenir lloc durant el mes de maig de 2001.

En general, els processos d'avaluació interna i externa han transcorregut amb normalitat.

Context institucional

Els estudis de Filologia Anglesa s'inicien a Tarragona l'any 1973, amb el primer cicle de la Filologia Anglogermànica, com a extensió de la Facultat de Lletres de la UB. L'any 1983 s'estableix la llicenciatura i es comença a impartir el segon cicle. La creació, l'any 1992, de la URV, a partir de la Divisió VII de la UB, coincideix amb la revisió dels plans d'estudis i la consolidació de la llicenciatura de Filologia Anglesa, que se separa de la de Filologia Alemanya.

Filologia Anglesa és una de les nou titulacions que imparteix la Facultat de Lletres de la URV i en la qual hi ha matriculats el 26% del total d'estudiants de la Facultat. La titulació s'imparteix a quatre universitats catalanes.

Taula 1. Dades generals de la URV. Curs 1999-2000

	Filologia Anglesa, URV
Alumnes de l'ensenyament	372
Alumnes de l'ensenyament a tot Catalunya	1.953
Alumnes totals matriculats a la URV	11.737
Alumnes de cicle llarg a la URV	5.302
Percentatge d'alumnes de la titulació respecte dels alumnes totals de la URV	3,2%
Percentatge d'alumnes de la titulació respecte dels alumnes totals de cicle llarg de la URV	6,3%
Percentatge d'alumnes respecte del total d'alumnes de la titulació a Catalunya	19%

La titulació de filologia anglesa ocupa una posició fràgil en el context del centre i de la Universitat malgrat haver experimentat un increment de la demanda a partir de la segona meitat dels anys noranta i tenir el 26% del total d'estudiants de la Facultat. Quant al context socioeconòmic, la titulació es troba en un entorn multicultural, amb una gran activitat turística i la presència d'empreses transnacionals, per la qual cosa la formació rebuda pels seus estudiants pot ser molt útil en el marc occidental actual d'intercanvi polític, econòmic i sociocultural.

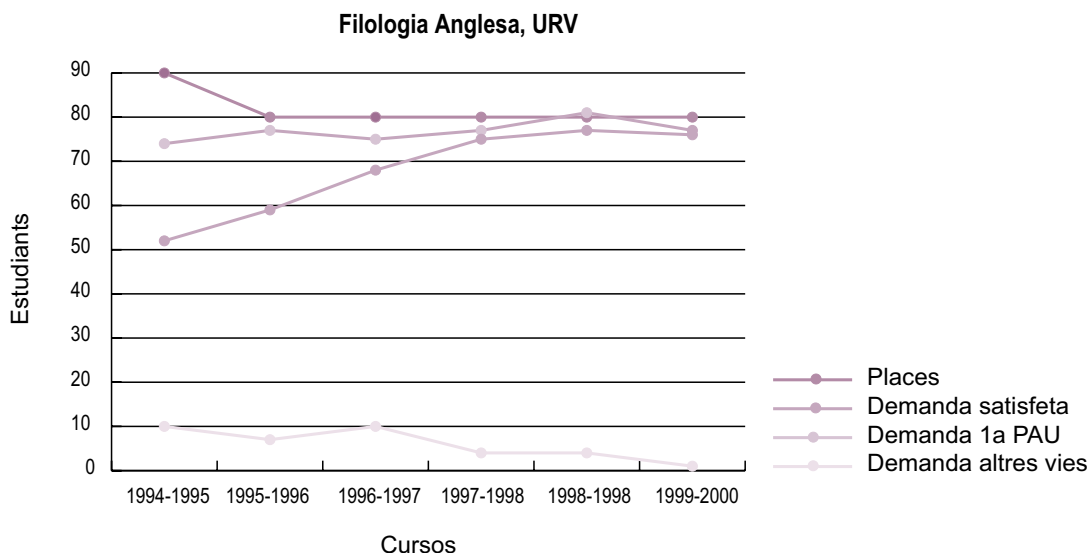
L'accés a l'estudi

La titulació de Filologia Anglesa ofereix 80 places, la cinquena part del total de les que s'ofereixen d'aquest ensenyament a Catalunya. Fins el curs 1998-1999 l'oferta s'ha mantingut molt ajustada respecte de la demanda en primera opció, amb una relació propera a 1. El curs 1999-2000 la demanda en primera opció ha baixat fins a 77, xifra que representa el 95% respecte de les places ofertes (vegeu la taula 2).

Taula 2. Demanda d'accés a la titulació. Curs 1999-2000

Titulació	Places ofertes*	Demanda global	Ràtio demanda / oferta	Demanda 1a opció		Demanda satisfeta global
				PAU	Altres	
Filologia Anglesa, URV	80	77	1	76	1	77

* Places ofertes a Catalunya: 436
 Demanda en 1a opció a Catalunya: 364

La nota de tall de la titulació ha anat baixant progressivament durant els últims cursos acadèmics. El curs 1999-2000 va ser de 5,00 (vegeu la taula 3).

Taula 3. Notes de tall. Evolució 1995-2000

Titulació	Via d'accés PAU				
	1995-1996	1996-1997	1997-1998	1998-1999	1999-2000
Filologia Anglesa, URV	5,56	5,72	5,78	5,23	5,00

Nota de tall equivalent. Curs 1999-2000: 5,94

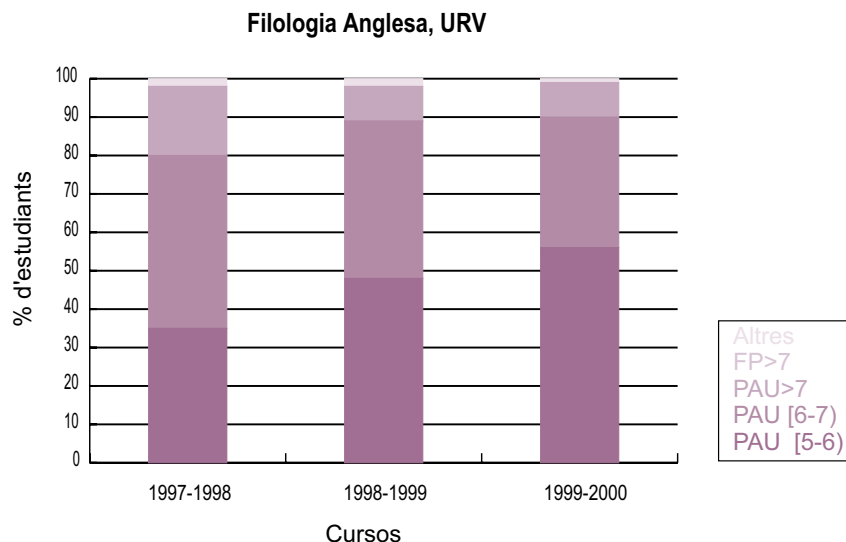
Els alumnes matriculats a la titulació demostren un component altament vocacional: el tant per cent d'estudiants que va triar els estudis en primera opció es va situar en el 86% el curs 1998-1999, percentatge que ha anat augmentant des del curs 1994-1995 (63%).

Pel que fa a la distribució dels estudiants de nou ingrés, s'observa que els darrers anys ha augmentat progressivament el nombre d'estudiants que accedeixen a la titulació amb notes de tall entre 5 i 6, en detriment dels que hi accedeixen amb notes entre 6 i 7 i per sobre de 7. La majoria dels alumnes que accedeixen als estudis en segones opcions o posteriors també tenen notes de tall entre 5 i 6, i aquest percentatge també ha anat augmentant durant els últims cursos.

Taula 4. Distribució dels alumnes de 1r curs per notes i vies d'accés

Titulació	Via d'accés PAU								
	1997-1998			1998-1999			1999-2000		
	[5-6]	[6-7]	>7	[5-6]	[6-7]	>7	[5-6]	[6-7]	>7
Filologia Anglesa, URV	35%	45%	18%	48%	41%	9%	56%	34%	9%

La suma de la distribució d'alumnes d'accés via PAU per a cada curs ha de donar el 100%. Si això no passa, la diferència fins al 100% correspon als alumnes que han accedit a la titulació per altres vies.

Fites, objectius i planificació

La titulació de Filologia Anglesa de la URV no té els seus objectius explícitament definits. No obstant això, en el disseny del pla d'estudis es consideren, fonamentalment, dos objectius de formació: d'una banda, oferir la formació integral més completa possible als estudiants en les àrees de llengua i lingüística angleses i literatura i cultura en llengua anglesa, i, de l'altra, assegurar la formació en lingüística aplicada a la docència de la llengua anglesa com a llengua estrangera. Aquests objectius responen a una concepció tradicional de la disciplina, amb una visió generalista, i s'adapten als recursos existents.

El comitè extern entén que el perfil de formació dels estudiants està parcialment definit, però no suficientment per poder parlar del grau de vinculació de les metes i els objectius de la titulació amb els perfils formatius de l'ensenyament secundari. Sobre aquesta qüestió, la titulació pensa que cal definir de forma clara els objectius, els mecanismes d'avaluació del grau en què s'assoleixen i els procediments per revisar-los.

El programa de formació

El pla d'estudis de la titulació va ser publicat al BOE el 2 de febrer de 1994. Consta de 300 crèdits, distribuïts en dos cicles de 150 crèdits cadascun i amb estructura semestral. La durada mínima de l'ensenyament és de quatre anys. El 70% dels crèdits del pla són obligatoris, la qual cosa, d'una banda, assegura un nivell alt d'homogeneïtat en la formació dels estudiants, però, de l'altra, deixa molt poc espai per a l'especialització i la diversificació de l'ensenyament en itineraris específics. Segons el comitè extern, tant alumnes com professors han criticat, per diferents motius, aquest aspecte durant el procés d'avaluació. La distribució de crèdits entre els dos cicles es força equitativa, si bé el primer cicle té una presència més gran de crèdits troncal i obligatoris que el segon. La titulació, però, s'ha mostrat descontenta pel fet que la meitat dels crèdits obligatoris de primer cicle corresponguin a matèries d'altres estudis de filologia.

El programa de formació és dens i comporta un excés de càrrega docent als estudiants. Així, els quatre anys de durada oficial de la titulació són insuficients per impartir el pla d'estudis actual. Totes les matèries tenen assignat un nombre de crèdits teòrics i pràctics, per bé que aquesta distribució és bastant arbitrària i, en alguns casos, no es correspon amb les necessitats pràctiques de la matèria. Inscriure aquests crèdits en l'horari de la titulació també representa alguns problemes.

Taula 5. El programa de formació

Filologia Anglesa, URV	
Publicació al BOE	2.2.1994
Anys de durada	4
Pla d'estudis	
Crèdits troncal i obligatoris	208,5
Teoria	123
Pràctica	85,5
Crèdits optatius	61,5
Crèdits de lliure elecció	30
Total	300
Grau mínim de practicitat obligatòria	
	41%
Nombre d'assignatures optatives ofertes	
	46
Oferta de crèdits optatius propis	
	193,5
Percentatge de crèdits optatius al pla d'estudis	
	20,5%
Relació d'optativitat	
	3,1
Projecte final de carrera / Pràcticum	
	No
Pràctiques en empreses	
	No

Pel que fa a les assignatures optatives, l'estudiant té accés a 193,5 crèdits optatius -tan sols 70,5 de filologia anglesa- i només n'ha de cursar 61,5. Això significa que l'estudiant que es vol formar exclusivament en filologia anglesa té molt poc marge per triar, atès que els ha de cursar pràcticament tots. Per millorar aquesta situació la titulació proposa incrementar els crèdits optatius de llengua, lingüística, literatura i cultura angleses.

Tot i que hi ha una certa coordinació entre les assignatures de llengua i de gramàtica angleses, es fa de manera informal i no sistemàtica, i no s'estén a la resta d'assignatures de la titulació.

Quant a la seqüenciació de les assignatures, el 50% dels estudiants es mostra en desacord amb la distribució actual. La majoria de les assignatures de la titulació són de 3 o de 4,5 crèdits. Normalment, les de 3 crèdits s'imparteixen dos dies a la setmana en sessions de 60 minuts, mentre que les de 4,5 s'imparteixen dos dies a la setmana en sessions de 90 minuts. Els estudiants consideren excessives les classes d'una hora i mitja, mentre que els professors pensen que són preferibles a les d'una hora. Cal tenir en compte que, en molts casos, la durada de les sessions ve condicionada per l'aulari de què es disposa el centre.

Desenvolupament de l'ensenyament

Les metodologies docents més emprades són la classe magistral, les pràctiques en grups reduïts, l'ús de material audiovisual, les exposicions a classe per part dels estudiants i les tutories personalitzades. Aquests mètodes són adequats a la formació generalista que imparteix la titulació. En algunes assignatures es fan servir les noves tecnologies i l'ensenyament en línia. No obstant això, el comitè extern recomana a la titulació que fomenti l'ús de metodologies docents més participatives i interactives. De totes maneres, es fa palesa la preocupació dels professors per la innovació didàctica i la satisfacció dels estudiants, en general, per la formació rebuda.

En relació amb l'organització de l'ensenyament, destaquen alguns aspectes deficitaris pel que fa als horaris (molt criticats pels estudiants ja que els afecta a l'hora d'escollir assignatures optatives) i a la massificació en algunes classes pràctiques. És per això que es considera urgent reestructurar els horaris i programar-los de manera més racional, per tal que els estudiants puguin administrar millor el seu temps i triar més assignatures.

El sistema de tutories de la titulació està regulat per una normativa interna. El seu compliment és satisfactori i l'opinió que en tenen els alumnes és molt bona. Tanmateix, l'excessiva càrrega lectiva fa que, de vegades, els estudiants no puguin

assistir a les tutories. A més a més, consideren que l'orientació que reben a l'hora de matricular-se és deficient i troben a faltar la figura del tutor personal.

El nombre d'alumnes per grup es manté al voltant de 60 al primer cicle de la titulació i augmenta fins a 76 (crèdits teòrics) al segon cicle. La titulació fa un esforç important al segon cicle per reduir el nombre d'estudiants als grups de pràctiques fins a una mitjana de 28. Aproximadament, el 27% dels estudiants de primer repeteix alguna assignatura. D'altra banda, el 89% dels estudiants matriculats segueix els seus estudis a temps complet (vegeu la taula 6).

Taula 6. Distribució d'alumnes a la titulació. Curs 1998-1999

Filologia Anglesa, URV	
Mitjana d'alumnes per grup de 1r curs	
Teoria	56
Pràctica	56
Mitjana d'alumnes de nou ingrés per grup de 1r curs	
Teoria	41
Pràctica	40
Mitjana d'alumnes per grup de 1r cicle	
Teoria	60
Pràctica	54
Mitjana d'alumnes per grup de 2n cicle	
Teoria	76
Pràctica	28
Alumnes totals	372
Alumnes equivalents a temps complet	331

Taula 7. Resultats acadèmics. Curs 1998-1999

Filologia Anglesa, URV	
Taxa d'èxit 1r curs	
1a convocatòria	67%
2a convocatòria	66%
Taxa d'èxit 1r cicle	
1a convocatòria	65%
2a convocatòria	63%
Taxa d'èxit 2n cicle	
1a convocatòria	75%
2a convocatòria	66%
Rendiment acadèmic	
1r curs	61%
1r cicle	65%
2n cicle	77%
Mitjana del nombre de titulats (1996-1999)	45
Taxa de graduació	0,62

Com es pot veure a la taula 7, la taxa d'èxit se situa a la ratlla del 65% al primer cicle i augmenta fins al 75% de mitjana en la primera convocatòria del segon cicle. El rendiment acadèmic és del 61% per als alumnes de primer curs i del 65% i el 77% per als estudiants de primer cicle i segon cicle, respectivament. En general, s'observa que el rendiment acadèmic dels alumnes augmenta a mesura que avancen en els seus estudis i que és millor a les assignatures optatives que a

les troncal i obligatòries. L'abandonament se situa cap al 21% en el conjunt de l'ensenyament, i la taxa de graduació mitjana els darrers tres cursos és del 62%. La majoria dels titulats tarda entre cinc i sis anys a aconseguir el títol.

Per avaluar els coneixements dels alumnes, fonamentalment es tenen en compte els resultats dels exàmens finals i les proves parcials, la participació a classe, els treballs escrits i les presentacions orals. La normativa de revisió d'exàmens és pública i adequada.

Professorat

La majoria dels professors adscrits a la titulació són numeraris, principalment titulars d'universitat (53,9%), però també hi ha catedràtics d'escola universitària, titulars d'escola universitària i catedràtics d'universitat. En general, el perfil del professorat és adequat a la formació que pretén impartir la titulació. Els currículums dels professors fan evident que estan ben qualificats i en desenvolupament constant. El comitè extern recomana un reconeixement ponderat de les activitats docents, investigadores i de gestió en la dedicació exigible al professorat, que hauria de fer-se de forma clara i conjunta, tenint en compte les noves necessitats de coordinació que imposa la realitat universitària actual.

Finalment, en general l'alumnat valora positivament la tasca docent del professorat.

Taula 8. Dedicació docent del professorat. Curs 1998-1999

	Filologia Anglesa, URV
Professorat ordinari	72,9%
Catedràtics d'universitat	3,3%
Titulars d'universitat	53,9%
Catedràtics d'escola universitària	8,3%
Titulars d'escola universitària	7,4%
Associats	25%
Altres	2,1%

Instal·lacions

El funcionament de la biblioteca de la Facultat de Lletres és adequat i el pressupost del Departament de Filologia Anglogermànica (majoritari a la titulació) ha experimentat una evolució positiva. L'horari d'atenció a la comunitat és molt ampli, fins i tot a l'estiu. D'altra banda, té un greu problema d'espai que fa gairebé impossible incrementar l'equipament, tal com demanen professors i estudiants. També s'ha observat certa insuficiència bibliogràfica que caldria solucionar.

Tant la titulació, en l'autoinforme, com el comitè extern coincideixen a afirmar que l'edifici que conté les facultats de Lletres i Química presenta moltes deficiències com a conseqüència de ser un edifici antic: hi ha un dèficit per fer seminaris, despatxos i altres espais de reunió, i té alguns equipaments no apropiats. La infraestructura informàtica es considera inadequada.

Relacions externes

El Departament de Filologia Anglogermànica ha incrementat les seves relacions externes (servei d'intercanvi acadèmic alemany, British Council, University College of Ripon, etc.) des dels anys noranta, fet que ha resultat força positiu. Molts estudiants accedeixen als programes d'intercanvi i mobilitat Erasmus-Sòcrates, que valoren molt positivament, tant des del punt de vista acadèmic com d'experiència personal.

La titulació manté molt poques relacions amb els instituts d'ensenyament secundari i no en té cap amb el sector privat. La titulació hauria de considerar aquest fet i potenciar-les.

En general, el Departament de Filologia Anglogermànica té una activitat investigadora adequada, tot i que el comitè extern considera que les condicions en què es desenvolupa no són les òptimes. En general, la recerca que duen a terme els professors incideix en les assignatures optatives. A més, cal dir que el Departament ha sabut aprofitar les seves relacions exteriors per organitzar conferències i seminaris que han ajudat a projectar la seva tasca d'investigació a l'exterior.